

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
«ЕКОНОМІКА»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-науковою програмою «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОНП «Економіка» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	42,9	28,6	28,6	0	0
Здатність до навчання	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	85,7	0	14,3	0	0
Розв'язання проблем	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	71,4	14,3	14,3	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	42,9	42,9	14,3	0	0
Стратегічне мислення	85,7	0	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	71,4	14,3	0	14,3	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	85,7	0	14,3	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	42,9	42,9	14,3	0	0
Навички управління персоналом, колективом	57,1	28,6	0	0	14,3
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	57,1	28,6	14,3	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	71,4	14,3	14,3	0	0
Ведення ділової документації	42,9	42,9	0	0	14,3
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	71,4	14,3	14,3	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5, по 85,7%) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне мислення», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій».

Найменш впливові чинники (*мінімальні відсотки за балом 5, по 42,9%*): «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	85,7	14,3	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	85,7	14,3	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОНП «Економіка».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	71,4	14,3	14,3	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	57,1	28,6	14,3	0	0
Професорсько-викладацький склад	71,4	14,3	14,3	0	0
Матеріально-технічна база	28,6	42,9	14,3	14,3	0
Система управління закладом	57,1	28,6	14,3	0	0
Якість освітніх послуг	57,1	28,6	14,3	0	0
Вміст навчальних програм	71,4	14,3	14,3	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	57,1	28,6	0	14,3	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ за наступними критеріями (максимальні відсотки за балом 5, по 71,4%) - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «вміст навчальних програм».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОНП «Економіка» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОНП «Економіка»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	71,4	14,3	14	0	0
Здатність до навчання	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	57,1	28,6	14,3	0	0
Розв'язання проблем	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	85,7	0	14,3	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	57,1	28,6	14,3	0	0
Стратегічне мислення	71,4	14,3	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	71,4	14,3	14,3	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	71,4	14,3	14,3	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	71,4	14,3	14,3	0	0
Навички управління персоналом, колективом	85,7	0	0	14,3	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	42,9	42,9	14,3	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	71,4	14,3	14,3	0	0
Ведення ділової документації	42,9	42,9	0	14,3	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	57,1	28,6	14,3	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОНП «Економіка» (максимальні відсотки за балом 5): по 85,7% - «здатність застосовувати знання на практиці», «навички управління персоналом, колективом».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5, по 42,9%): «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

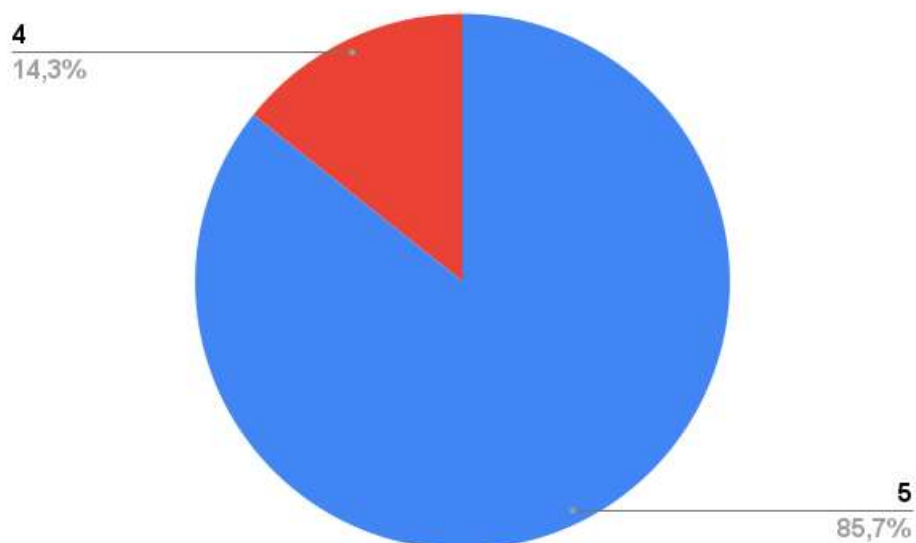

Рис. 1. Оцінювання респондентами «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Економіка» наступні:

- 1) високий рівень;
- 2) достатньо актуальний рівень компетентностей та результатів навчання.

Висновки

Відповідно до моніторингу оцінювання роботодавцями задоволеності якістю підготовки фахівців за освітньо-науковою програмою «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти можна зазначити, що респондентами була надана висока оцінка якості підготовки фахівців.

Перелік чинників, що найбільш на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання:

«здатність до аналізу і синтезу», «стратегічне мислення», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій». Найменш впливові чинники: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ведення ділової документації».

Роботодавці високо оцінили наступні якості та навички фахівців за ОНП «Економіка»: «здатність застосовувати знання на практиці», «навички управління персоналом, колективом». Менші відсотки отримали наступні критерії якості: «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

За результатами засідання робочої групи для покращення критеріїв, було вирішено:

- постійно оновлювати зміст освітніх програм, доповнюючи найсучаснішими світовими розробками та методиками;

- продовжувати науково-практичну підготовку здобувачів з використанням новітніх методів навчання;

- науково-педагогічним працівникам систематично проходити стажування на виробництві та підвищення кваліфікації, впроваджувати новітні, інтерактивні методи навчання та постійно оновлювати їх в залежності від профілю дисципліни, що сприятиме формуванню професійної компетентності ЗВО

- продовжити залучення практиків та науковців до реалізації ОНП.

- активізувати залучення аспірантів до різноманітних проєктів та конкурсів наукового спрямування.

- підвищувати мотивацію здобувачів до самонавчання шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності.

- організувати роботу по вивченню та впровадженню в освітній процес новітніх інтерактивних методів викладання дисциплін (відвідати відповідні тренінги, провести методичні семінари)

Гарант ОНП «Економіка»

за третім (освітньо-науковим)

рівнем вищої освіти

д.е.н., професор

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,

к.т.н., доцент

Денис СРЕМЕНКО

Радміла СКЛЯР